

det er netop os, der skal oparbejde en saadan Konservesindustri, det er netop os, der skal være i Stand til at oparbejde en Kvalitetsvare her, fordi vi har de Levemandstendenser, vi har, og fordi vi paa Grundlag deraf har en god Lugt og en god Smag, som vi har anvendt til stor Nytte for os paa andre Omraader. Jeg minder om vort Smør. Endnu i Midten af forrige Aarhundrede kaldte Englænderne det for Mastfedt. Endnu i 1882 blev dansk Bondesmør betalt med 51 Ø. mindre Pundet end dansk Herregaardssmør. Nu er der ikke en Bonde, ikke en Husmand, der ikke er i Stand til at faa sit Smør med i Leveringen af den store Standard- og Kvalitetsvare, der er kommet til at betyde saa meget for Landet.

Det er ikke let at fremstille fine Konserver, men det var heller ikke let at fremstille fint Smør. Og det gik ikke uden Tab, ikke uden Tid og heller ikke uden Støtte og, det vil jeg ganske særlig bede Dem lægge Mærke til, ikke uden videnskabelig Støtte. Jo mere den store Industri og den store Forretning bliver udformet, des mere bliver den nødt til at tage Videnskaben i sin Tjeneste. Vi ser, hvad der er stillet til Landbrugets Raadighed i saa Henseende, hele Landbohøjskolen og denne Sværm af Konsulenter Landet over. Jeg minder om noget som Laboratoriet paa Carlsberg. Jeg erindrer om Gærlaboratoriet i Spritfabrikerne, som jo i Virkeligheden har skabt den ret betydelige Gærekseport, vi har for Tiden. Og saaledes er det nødvendigt, at ethvert stort Anlæg i Landbrug og Industri støtter sig til Stats- eller Privatlaboratorier, og det Laboratorier, der ikke alene skal give sig af med Kemi og Fysik og lignende, men som ogsaa skal studere Markederne paa en rationel Maade og gøre alle de Erfaringer, de indhøster, nyttige for den Industri eller det Foretagende, de tjener.

Spørger De nu om, hvad der kan komme ud af saadant noget, ja, saa kan vi jo ogsaa se ned i Virkeligheden, se f. Eks. paa en saadan lille By som Cuxhaven med 17 000 Indbyggere, hvoraf 4 000 lever af Havfiskeri, eller som Gæstemünde med 27 000 Indbyggere, hvoraf 8 000 direkte eller indirekte lever af Havfiskeri. Cuxhaven er ligefrem groet op paa Havfiskeriet. Den har en Række Virksomheder knyttede til dette, og blot jeg remser dem op, vil De være klare over, hvad det betyder for Beskæftigelsesgraden. I denne lille By med dens 17 000 Indbyggere findes der Fangstelskaber, Klipfiskeværker, Røgerier, Salterier, Stegerier, Tørrerier, Marineringsanstalt, Kon-

serveranstalter, Anstalter til Nedlægning i Olie, Tomat og Mayonnaise, Medicinallevertranfabrikker, Henkogningskøkkener for Fiskeboller o. s. v., Fiskemelsfabrikker, Gødningsfabrikker, Fiskeauktionshaller, Engrosforretninger med Fisk, frisk Fisk til Indland og Udland, Netfabrikker, Daasefabrikker, Snedkerier, Kassefabrikker, Isværker, Eddikefabrikker, Skibsværfter, Provianteringsforretninger og 8 Banker. Og disse 8 Banker havde i 1924 en samlet Omsætning af 600 Millioner Guldmærk. Dette er et ganske lille Strejfflys ind i, hvordan et forarmet og krigsramt Land som Tyskland forstaar at udnytte sine Hjælpekilder, det er, hvad der kommer ud af saadant noget.

Det ærede Medlem Hr. Sundbo omtalte Norge, han gav nogle Tal, jeg kan give nogle andre. Hermetikindustrien eksporterede i 1910 for 14 Mill. Kr., i 1925 for 50 Mill. Kr., hvilken Stigning skyldtes Forbedring i Kvaliteten og en bedre Orientering i Markedet. Man tør sige om Nordmændene, at de med Havet som Basis i de senere Aar faktisk har udført nøjagtig den samme Bedrift som vi med Jorden som Basis tidligere. Men det er nu gjort, og naturligvis — det kan man ikke benægte —, vi staar overfor noget, der skal gøres, og vi kan naturligvis sige: Lad store og mægtige Nationer som Norge og Island gøre den Slags Ting, lad forarmede Nationer som Tyskland og Italien gøre det, men for os er det for stor en Opgave.

Men det er med fuldkommen Ret, at Yde i sit Skrift peger paa Dalgas, paa Udviklingen af vort intensive Landbrug og paa Østasiatisk Kompagni og siger: Hvis nogen, den Gang disse Foretagender blev sat i Gang, havde sagt, at nu, i vor Tid, skulde alt, hvad der kunde opdyrkes og beplantes af Heden, i det væsentlige være opdyrket og beplantet, hvis nogen den Gang havde sagt, at nu, i Dag, omsætter Landbrugets Andelsselskaber for 1 800 Mill. Kr., hvis nogen den Gang, da Østasiatisk Kompagni begyndte, havde sagt, at det skulde tilføre Landet i et Aar 166 Millioner i fremmed Mønt, som var højst nødvendige for os, og at dets Omsætning skulde andrage mange Snese Millioner Kroner — ja, saa var han i alle tre Tilfælde blevet anset for en Nar, en fantastisk Optimist, der rendte omkring og vævede som saadant noget.

Nu staar det der. Det udvidede Fiskeri staar der ikke, men Vorherre har vel ikke for ingenting smidt os af midt i Vandet, jeg antager, han i sit stille Sind tænker: Gud ved, om de Mennesker ikke kunde hitte paa, at der maaske ogsaa kunde gøres